

Brusel 7. listopadu 2019
(OR. en)

13824/19

Interinstitucionální spisy:
2018/0218(COD)
2018/0216(COD)
2018/0217(COD)

**AGRI 532
AGRILEG 189
AGRIFIN 71
AGRISTR 69
AGRIORG 77
CODEC 1583
CADREFIN 363**

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Zvláštní výbor pro zemědělství / Rada
Č. dok. Komise:	9645/18 + COR 1 + ADD 1 9634/18 + COR 1 + ADD 1 9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1
Předmět:	Balíček opatření týkajících se reformy SZP po roce 2020 – <i>Aspekty SZP související se životním prostředím a klimatem – společná, ambiciózní a flexibilní struktura ekologických aspektů</i>

V rámci přípravy na zasedání Rady pro zemědělství a rybolov, jež se uskuteční dne 18. listopadu 2019, naleznou delegace v příloze diskusní dokument předsednictví na téma „aspekty SZP související se životním prostředím a klimatem – společná, ambiciózní a flexibilní struktura ekologických aspektů“, obsahující rovněž otázky, jejichž cílem je poskytnout vodítko pro rozpravu ministrů.

Na zasedání Zvláštního výboru pro zemědělství dne 12. listopadu 2019 budou delegace požádány, aby tyto otázky potvrdily.

**DISKUSNÍ DOKUMENT PŘEDSEDNICTVÍ NA TÉMA „ASPEKTY SZP SOUVISEJÍCÍ
SE ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍM A KLIMATEM – SPOLEČNÁ, AMBICIÓZNÍ
A FLEXIBILNÍ STRUKTURA EKOLOGICKÝCH ASPEKTŮ“**

Na zasedání Rady pro zemědělství a rybolov konaném dne 15. července 2019 si ministři vyměnili názory na aspekty společné zemědělské politiky (SZP) po roce 2020, které souvisejí se životním prostředím a klimatem. Před tímto zasedáním vypracovalo předsednictví diskusní dokument (10622/19) a požádalo ministry, aby se vyjádřili k nejdůležitějším prvkům návrhu Komise a zamysleli nad možnými zlepšeními, jež jsou nezbytná pro dosažení požadované vyšší úrovně ambicí v oblasti životního prostředí a klimatu.

Vyšší úroveň ambicí budoucí SZP v oblasti životního prostředí a klimatu v porovnání se stávající úrovní podpořila – byť v různé míře – řada delegací. Delegace rovněž zdůraznily, že je třeba i) zajistit náležité financování s cílem vyrovnat se s náročnějšími environmentálními podmínkami, ii) snížit administrativní zátěž jak pro zemědělce, tak pro příslušné orgány, včetně kontrol podmíněnosti, a iii) umožnit členským státům, aby při provádění požadavků zohlednily místní potřeby, čímž by se zajistila větší flexibilita, jakož i jednodušší a srozumitelnější ustanovení.

Mnoho ministrů rovněž uvedlo, že je zapotřebí další práce na technické úrovni, a Rada vybídla Zvláštní výbor pro zemědělství, aby pokračoval v jednáních s cílem dále rozpracovat návrhy související s tímto tématem. Práce na technické úrovni pokračovala během podzimu také v Pracovní skupině pro horizontální zemědělské otázky.

1. Výsledky, jichž bylo dosud dosaženo ve věci zvyšování ambicí SZP v oblasti životního prostředí a klimatu

Podmíněnost (články 11–12 a příloha III nařízení o strategických plánech) představuje základní společné kritérium EU týkající se životního prostředí a klimatu pro obdržení podpory. V návrhu Komise jsou mnohé ze stávajících požadavků na ekologizaci a podmíněnost začleněny do nové posílené podmíněnosti, která bude základním kritériem pro obdržení plateb v rámci strategického plánu SZP.

Členské státy promítnou posílenou podmíněnost do vnitrostátních norem, přičemž zohlední svá specifika a potřeby. Cílem úsilí, jež bylo vynaloženo během jednotlivých předsednictví (Rakousko, Rumunsko, Finsko), bylo vyjasnit požadavky podmíněnosti a zajistit nezbytnou flexibilitu, aby mohly být zohledněny odlišné místní podmínky a okolnosti panující v Evropě.

Je důležité, aby byla podmíněnost jako základní kritérium uplatňována na co největší rozloze zemědělské půdy v EU. Současně je však třeba nalézt rovnováhu mezi administrativní zátěží spojenou s kontrolami podmíněnosti a dopadem **činnosti malých zemědělských podniků** na životní prostředí. Z tohoto důvodu se jeví jako odůvodněné, aby pro malé zemědělské podniky existoval jednodušší režim kontrol a určité výjimky ze sankcí souvisejících s podmíněností.

Podle názoru předsednictví představuje návrh znění, o němž se v souvislosti s podmíněností jedná a který obsahuje nové prvky týkající se norem v oblasti dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy a povinných požadavků na hospodaření, vyšší úroveň ambicí v oblasti životního prostředí a klimatu, než je úroveň stávající. Zajišťuje přitom rovné podmínky a současně poskytuje členským státům flexibilitu potřebnou k tomu, aby mohly přizpůsobit normy a požadavky místním podmínkám a potřebám.

V zájmu zjednodušení by členským státům byla poskytnuta nezbytná volnost, pokud jde o provádění **kontrol a sankcí týkajících se podmíněnosti (články 84 až 87 horizontálního nařízení)**. V případech nesouladu by stanovené sankce byly úměrnější jeho důsledkům pro dosažení cíle dotčené normy nebo požadavku.

Předsednictví pracovalo také na dalších změnách a konsolidaci návrhů právních předpisů týkajících se SZP, zejména pokud jde o následující prvky, které jsou důležité pro řízení strategických plánů členských států a jako příspěvek k dosažení ambicí v oblasti životního prostředí a klimatu:

- **způsobilost plochy (čl. 4 písm. c) nařízení o strategických plánech):** předsednictví navrhlo změny pravidel upravujících způsobilost ploch, na které lze obdržet přímé platby, s cílem zajistit, aby tato pravidla nespojovala environmentální ambice budoucí SZP. Tento přístup zabrání tomu, aby zemědělci z důvodu zvýšených požadavků v oblasti podmíněnosti přicházeli o podporu, a motivuje je k zavádění ekorežimů, čímž by ve větší míře přispívali k dosažení cílů v oblasti životního prostředí a klimatu;
- **finanční flexibilita (články 88 a 89 nařízení o strategických plánech):** formulační návrhy předložené předsednictvím by výrazně snížily riziko ztráty finančních prostředků v případě, že některé intervence, zejména ekorežimy, budou využity v menší míře, než se očekávalo. V rámci určitých omezení odůvodněných členskými státy v jejich strategickém plánu by díky flexibilitě bylo rovněž možné přesunout finanční prostředky z jiných intervencí ve formě přímých plateb například na ekorežimy, pokud by jejich využití bylo vyšší, než se očekávalo. Tím by se zajistilo, že ekorežimy zůstanou přitažlivé a že hodnotné projekty obdrží náležité financování, a to i v případě, že míra využití bude oproti původním plánům odlišná, což představuje riziko vzhledem k tomu, že ekorežimy jsou novým nástrojem, s jehož plánováním a používáním dosud nejsou zkušenosti.

Předsednictví se rovněž v rámci daného legislativního návrhu podrobně zabývalo několika **druhy intervencí, které přispívají k cílům v oblasti životního prostředí a klimatu**. Bylo upřesněno zejména znění článku 28 (ekorežimy), článku 65 (závazky v oblasti hospodaření), článku 66 (oblasti s přírodními omezeními), článku 67 (určité závazné požadavky) a znění prvků nesouvisejících s produkcí uvedených v článku 68 (Investice), přičemž převážná většina členských států s takto upřesněným zněním souhlasí. Nicméně pokud jde o ekorežimy, otázka jejich dobrovolného nebo povinného používání v členských státech zůstává i nadále otevřená.

V souvislosti s **odvětvovými intervencemi** se diskutovalo o procentním podílu provozních fondů operačních programů organizací producentů, jenž má být vyčleněn pro účely cílů v oblasti životního prostředí a klimatu; členské státy však v této otázce i nadále zastávají rozdílná stanoviska.

2. Náměty pro další práci

Kromě výše uvedených právních prvků a požadavků zůstává otevřená otázka požadovaného finančního příspěvku strategických plánů SZP k cílům v oblasti životního prostředí a klimatu. Tato otázka byla projednávána v souvislosti s reformou, přičemž některé členské státy například navrhovaly, aby byl na ekorežimy vyčleněn konkrétní podíl přímých plateb, avšak stanoviska a preference jsou i nadále značně rozdílné.

V bodech odůvodnění návrhu Komise je uveden obecný cíl dosáhnout v rámci SZP podílu výdajů souvisejících s klimatem ve výši 40 % a v článku 87 je stanovena metoda pro sledování výdajů v oblasti klimatu. V návrhu je rovněž uveden konkrétnější procentní podíl (30 %), který má být na cíle v oblasti životního prostředí a klimatu vyčleněn v rozpočtu Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV). U intervencí v rámci prvního pilíře byl navržen minimální podíl výdajů (20 %) v případě operačních programů organizací producentů v odvětví ovoce a zeleniny.

Vzhledem k tomu, že strategický plán SZP by měl být jako celek soudržný a zahrnovat intervence v rámci obou pilířů, by předsednictví chtělo navrhnout zavedení **jednotného procentního podílu** platného pro celý strategický plán SZP a pro všechny členské státy ve stejné míře, který má být vyčleněn na cíle v oblasti životního prostředí a klimatu. Případně by bylo možné stanovit pro každý členský stát **pevnou částku** financování pro tyto účely v rámci celého strategického plánu SZP. Jinými slovy, existoval by jednotný procentní podíl nebo pevná částka financování zahrnující oba pilíře a **dotčený členský stát by si mohl v rámci prvního či druhého pilíře nebo obou pilířů zvolit jednu nebo více intervencí, které by přispěly k dosažení tohoto procentního podílu nebo částky**. To by znamenalo, že by si členské státy mohly zvolit ty intervence, které jsou pro ně s ohledem na jejich místní podmínky nejvhodnější, aniž by byly nuceny je vybírat z konkrétního pilíře, čímž by se zajistila větší flexibilita při vypracovávání strategického plánu SZP.

Předsednictví tedy namísto vyčlenění 30 % prostředků z druhého pilíře na cíle v oblasti životního prostředí a klimatu navrhuje, aby členské státy na tyto cíle vyčlenily určitý podíl jejich **celkového objemu prostředků určených pro SZP (první a druhý pilíř)**.

Předsednictví má za to, že společně s povinností stanovení ambicióznějších cílů při vypracovávání strategických plánů SZP podle článku 92 by jednotný procentní podíl nebo pevná částka představovaly vhodný způsob, jak zviditelnit výdaje v oblasti životního prostředí a klimatu, dosáhnout vyšší úrovně ambicí v oblasti životního prostředí a klimatu ve srovnání se současnou situací a zajistit jednotný ráz struktury ekologických aspektů SZP. Jednotný procentní podíl nebo pevná částka by zároveň členským státům umožnily se rozhodnout, zda v závislosti na své situaci využijí více intervencí v rámci prvního či druhého pilíře, za předpokladu, že bude dosaženo požadovaného procentního podílu nebo částky.

Jednotný procentní podíl by nahradil navrhovaný 30% cíl a mohl by být **stanoven později, po přijetí rozhodnutí o víceletém finančním rámci**, a to v takové výši, která by umožnila dosáhnout vyšší úrovně ambicí v oblasti životního prostředí a klimatu, než je tomu v případě současné SZP. Cíl pro operační programy v odvětví ovoce a zeleniny by byl zachován, přičemž jeho procentní výši bude třeba ještě projednat.

Intervence přispívající k jednotnému procentnímu podílu nebo pevné částce

Předsednictví určilo předběžný seznam druhů intervencí, které lze vzít v úvahu pro dosažení jednotného procentního podílu nebo pevné částky (v právním předpisu bude upřesněno):

- režimy pro klima a životní prostředí (ekorežimy) (článek 28 nařízení o strategických plánech);
- závazky v oblasti hospodaření přispívající k životnímu prostředí a klimatu v rámci druhého pilíře (článek 65 nařízení o strategických plánech);
- určitý procentní podíl finančních prostředků ke kompenzaci přírodních omezení nebo jiných omezení specifických pro určité oblasti (články 66 a 67 nařízení o strategických plánech);

- investice související se životním prostředím a klimatem (článek 68 nařízení o strategických plánech);
- některé intervence spojené s cíli v oblasti životního prostředí a klimatu v rámci druhů intervencí v určitých odvětvích;
- poradenské služby související s cíli v oblasti životního prostředí a klimatu (článek 13 nařízení o strategických plánech);
- předávání znalostí a spolupráce související s cíli v oblasti životního prostředí a klimatu (články 71 a 72 nařízení o strategických plánech).

Předsednictví rovněž navrhuje doplnit do nařízení o strategických plánech SZP zvláštní ustanovení týkající se navazujících opatření ke stanovenému procentnímu podílu či částce. Tato ustanovení by měla zohledňovat víceletou povahu závazků v rámci druhého pilíře. Jako logické se tedy jeví sledovat plnění cíle v průběhu několika let a stanovit takový mechanismus, který zajistí, že během plánovacího období SZP budou požadovaný procentní podíl či částka dodrženy.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti budou ministři vyzváni, aby se na zasedání Rady pro zemědělství a rybolov dne 18. listopadu zabývali těmito **otázkami**:

- Souhlasí členské státy s návrhem jednotného procentního podílu financování, který by byl určen pro cíle v oblasti životního prostředí a klimatu a zahrnoval by oba pilíře?
- Představuje výše uvedený balíček opatření dostatečně pevný, avšak pružný rámec, který umožní dosáhnout vyšší úrovně ambicí budoucí SZP v oblasti životního prostředí a klimatu?